

BEROEPS- BELANGEN

VERZOEKSCHRIFT AAN Z. E. DEN MINISTER VAN
ONDERWIJS ENZ.

Afschrift.

Aan Zijne Excellentie den Minister van Onderwijs,
Kunsten en Wetenschappen,

te

's-Gravenhage.

Excellentie,

Namens het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot
Bevordering der Tandheelkunde hebben ondergeteekenden,

Charles Frederik Leopold Nord, Voorzitter, en
Julius Albert Salomons, Secretaris, Anton Mauve-
laan 9, te *Bussum*, de eer het volgende te Uwer kennis te brengen :

dat zij ontvangen hebben een afschrift van een schrijven van
Dr. G. van Dorssen, aan Uwe Excellentie gezonden, waarin de
schrijver klachten uit over het onderwijs aan het Tandheelkundig
Instituut te Utrecht ;

dat zij tot hun leedwezen zich verplicht achten, Uwe Excellentie
mede te deelen, dat de klachten van Dr. van Dorssen niet op zich
zelf staan, doch dat hun in den loop der laatste jaren meermalen
soortgelijke klachten ter oore gekomen zijn van studenten of hun
ouders, die meenden, dat zij door de wijze en de inrichting van
het onderwijs in ernstige mate gedupeerd waren ;

dat zij van meening zijn, dat inderdaad aan het Tandheelkundig
Instituut zeer ongewenschte toestanden heerschen, welke dringend
verandering behoeven, op welke veranderingen zij, ondermeer, in
een request aan Uwen Ambtsvoorganger van 12 Februari 1935
hebben aangedrongen ;

dat de overvulling van het Tandheelkundig Instituut in Utrecht
heeft medegebracht, dat in het algemeen de lectoren het persoon-
lijk contact met de studenten verloren hebben ; dat de beoordee-

ling van het practisch werk der studenten in hoofdzaak wordt overgelaten aan assistenten en dat de toelating tot vooral het derde studiejaar niet afhankelijc is van het met goed gevolg afleggen van de bij de wet bepaalde examina, doch van het in het loopende jaar gemaakte phantoomwerk, waarvan de studenten eerst op het laatste oogenblik vernemen, of het aan de eischen voor toelating tot het volgende studiejaar heeft voldaan ;

dat daardoor gespannen verhoudingen zijn ontstaan, welke de sfeer voor het onderwijs zeer nadeelig hebben beïnvloed ;

dat de reden, dat verzet tegen en officieel beklag over deze toestanden niet reeds veel eerder tot uiting is gekomen, naar onze overtuiging alleen gezocht moet worden in het feit, dat gezwegen wordt uit angst voor de gevolgen, daar iedere docent tevens examinerator is in het door hem gedoocerde vak ; en de betreffende studenten uiteraard zullen vreezen, dat hun optreden naar buiten de kans op een herhaalde afwijzing bij het examen of niet-toelating tot een volgend studiejaar zal vergrooten ;

dat tengevolge van den hierboven geschetsten toestand noch de toelating tot het tweede en derde studiejaar, noch het practisch tandheelkundig examen omgeven is door de waarborgen, welke de wet voor deze examina bedoelt te stellen ;

dat dit mede veroorzaakt wordt door de bestaande regeling, waarbij de beslissing over het practisch tandheelkundig examen en de toelating tot de verschillende studie jaren uitsluitend in de handen van elk der docenten individueel is gelegd, waarbij zelfs de docenten-mede-examinatoren geen zeggenschap hebben ;

dat afgescheiden van bovenbedoelde ongewenschte toestanden ook het onderwijs zelve tekortschiet, zooals door ons laatstelijk in bovenaangehaald request van 12 Februari 1935, maar ook reeds bij vroegere gelegenheden aan Amtsvoorgangers van Uwe Excellentie is medegedeeld ; waarbij wij de aandacht vestigen op het request van het Hoofdbestuur onzer Maatschappij van 16 December 1926, met het daarbij gevoegde, zeer uitvoerige rapport ;

dat de overvulling van het Tandheelkundig Instituut te Utrecht mede een oorzaak is van het onvoldoende onderwijs, daar ieder deskundige ervan overtuigd is dat een aantal van ongeveer 550 studenten, als in de laatste jaren het tandheelkundig Instituut bevolkt, verre het maximum overschrijdt, waarbij een leergang nog goed kan worden geregeld en onderwijs met vrucht kan worden gegeven ;

dat onze Maatschappij herhaalde malen pogingen heeft aangewend, laatstelijk nog in Mei en Juni 1936, om in contact te treden met het college van Lectoren aan het Tandheelkundig Instituut

te Utrecht, teneinde door onderling overleg te trachten in den bestaanden toestand verbetering te brengen, welke pogingen gestrand zijn op de weigering van dit College om over de meest essentiele punten te spreken, daar het van meening is, dat deze interne aangelegenheden betreffen;

dat zij onder de aandacht van Uwe Excellentie brengen, dat de opleiding van den tandarts voor de toekomst van de tandheelkunde in Nederland door ons van zoo groot belang wordt geacht, dat zij in de statuten der door hen vertegenwoordigde Maatschappij als eerste punt, waarover haar bemoeiingen zich uitstrekken, wordt genoemd;

dat zij alle reden hebben te vreezen, dat bij bestending van den huidige toestand, klachten als die Uwe Excellentie thans bereikt hebben, niet alleen zich zullen herhalen, doch dat de gespannen verhoudingen nog zullen toenemen met daardoor veroorzaakte, ongewenschte reacties van de zijde der studenten of hun ouders;

dat zij van oordeel zijn, dat zoowel in het belang der studenten als van het onderwijs en van de uitoefening der tandheelkunde in ons land, een spoedig ingrijpen ten zeerste gewenscht is;

dat zij van meening zijn, als belangrijke middelen tot wijziging van den bestaanden toestand, onder meer andere, te mogen aangeven:

- 1e. een wijziging in de organisatie van het onderwijs in de tandheelkunde, in den geest van het onderwijsrapport onzer Maatschappij, Uwen Ambtsvoorganger in 1926 toegezonden;
- 2e. de studie voor tandarts in Nederland nog aan minstens één andere universiteit dan die te Utrecht mogelijk te maken;
- 3e. uitbreiding van de commissie, belast met de afneming der theoretische en practische tandheelkundige examina (bij welke Commissie tevens de beslissing omtrent toelating tot de volgende studiejaren behoort te berusten), met deskundigen buiten het Utrechtsche onderwijs staande.

Reden waarom zij zich tot Uwe Excellentie wendt, met het eerbiedig doch dringend verzoek, de noodige maatregelen te willen nemen, terwijl zij zich gaarne beschikbaar stellen tot het geven van alle andere inlichtingen, welke Uwe Excellentie mocht verlangen.

't Welk doende enz.

Namens de Nederlandsche Maatschappij
tot Bevordering der Tandheelkunde:

Voorzitter:

Secretaris:

Bussum, 6 October 1936.

MEMORANDUM

van Dr. G. van Dorssen aan Z.E. den Minister van Onderwijs enz.

Na lang aarzelen en ernstige overweging acht ondergeteekende, Dr. G. van Dorssen, dir.off. v. gez. K.N.I.L. b.d., het een plicht in het belang van onze Maatschappelijke verhoudingen om U te wijzen op een grooten wantoestand die er op één onzer Universiteiten heerscht, en die zulke groote afmetingen heeft aangenomen, dat een deel van onze studeerende jongelingschap hun evenwichtstoestand verliest.

Ondergeteekende bedoelt te wijzen op de opleiding voor tandarts te Utrecht en wel voornamelijk op die bij het 2de jaars practicum, waar van de 180 candidaten elk jaar slechts een 30-tal slagen; het een uitzondering is er voor den eersten keer door te komen; (dit jaar slaagden slechts 4 van de 90 candidaten); de meesten twee à drie jaar moeten zwoegen (en onder welke omstandigheden!) en vele begaafden die na degelijk overleg de studie voor tandarts hadden gekozen, deze in overspannen toestand hebben moeten verlaten.

De meeste van de candidaten, die in hun tweede jaar falen en reeds geslaagd zijn voor hun candidaats theoretisch, hebben in het eerste technische jaar blijken gegeven voldoende handigheid te hebben voor de tandheelkundige techniek; de methode evenwel om per vergrootglas de stukken te toetsen op eventuele putjes of onregelmatigheden en dan worden afgekeurd (een methode die in de praxis van geenerlei waarde is), is zoo fnuikend en werkt zoo slecht op het zenuwleven van de candidaten, dat zij overspannen raken doordat zij hun toekomst en levenspositie zien vernietigd en daardoor meer en meer van de wijs raken.

De verhouding van 30 geslaagden (en hoevele zijn er hieronder die het voor de tweede of derde keer doen) op de 180 candidaten, is zoo ongehoord, dat men bij nadenken wel tot de conclusie moet komen, dat er „something rotten” bij deze opleiding aanwezig moet zijn.

Vergelijkt men het aantal geslaagden bij de examina in de geneeskundige faculteit, dan komt men tot ontstellende cijfers, die erop wijzen dat de tandheelkundige opleiding *niet* aan het doel beantwoordt.

Beschouwt men deze zaak nader en vraagt men zich af aan wie bedoelde opleiding is opgedragen, dan geeft ondergeteekende U een beeld van een vrouwelijke lector die in het geheel niet voor haar taak berekend

is. Insteede van mede te leven met hare leerlingen, hen met raad en daad bij te staan, hen te bemoedigen zooals zulks bij de Universitaire opleiding steeds plaats heeft, beschouwt HED. hen als hare natuurlijke vijanden en geeft op hare colleges herhaaldelijk blijk van argwaan en minachting voor de aan haar onderwijs toevertrouwde studenten.

Zij ontzag zich niet op haar college van 15 Mei j.l., toen zij $\frac{3}{4}$ uur te laat kwam de studenten, die meenden dat het college niet doorging en zich, na in de zaal voor techniek te hebben gewacht, gelijk met haar naar de college-zaal teruggingen, te beschuldigen van zeer onbeleefd te hebben gehandeld, en liet zich hierover uit als in het hierbij gevoegde epistel vermeld.

Herhaaldelijk heeft zij op hare colleges de beschuldiging geuit, dat de studenten niets wisten en na afgestudeerd te zijn niets van de tandheekunde terecht zouden brengen.

Met deze uitspraak verstrekt mej. Schuiringa zich zelf een brevet van onvermogen voor de universitaire opleiding.

Het is eigenaardig dat in tegenstelling met de colleges van ieder ander docent de Hare steeds onderbroken worden met vermaningen, terechtwijzingen en vernederingen die nog niet eens op een Lagere School getolereerd zouden worden, en een overwegend deel van haar colleges in beslag nemen.

Als gevolg van dezen onhoudbaren toestand doen zich bij het vernemen van den uitslag van dit 2e jaars practicum tooneelen voor, die wijzen op ernstige zenuwoverspanning van de candidaten, die niet slagen en voor zich zelf overtuigd waren voldoende technisch ontwikkeld te zijn.

Het moreel van haar leerlingen zakt meer en meer en is de toestand zooals hij nu is, onhoudbaar. Men krijgt het gevoel tegenover een inquisiteur te staan instede van een opvoedster der Alma mater.

Door deze methode van onderwijs wordt alle ambitie die de studenten voor hun gekozen vak hebben, geheel teniet gedaan en gaan zij met grooten tegenzin en afschuw den nieuwen cursus tegemoet. Zij hopen innig, dat spoedig een algeheele reorganisatie in zake moge plaats hebben.

Er zijn ondergeteekende gevallen bekend, die met naam te noemen zouden zijn, zoons van tandartsen, die na degelijk overleg omtrent hun geschiktheid voor de tandheekkundige studie, hun zoons te Utrecht lieten studeeren en die, niettegenstaande zij de technische stukken in goeden staat hadden afgeleverd, herhaaldelijk werden afgewezen en niet overgingen; een gevolg van het euvel dat dezelfde docent, die hun stukken beoordeelt, in de commissie van overgang een overwegende stem heeft.

Mej. Schuiringa beseft niet wat het voor de ouders van een veelbelovenden zoon beteekent zijn carrière klakkeloos te vernietigen.

w.g. Dr. G. VAN DORSSEN.

BIJLAGE I

van het Memorandum inzake tandheelkundige Opleiding te Utrecht.

De colleges van mej. Schuiringa worden voor de tweede jaars gehouden Vrijdags om half negen.

Op den ochtend van den 15en Mei was mej. Schuiringa om negen uur nog niet aanwezig en de studenten begaven zich naar de practicum-zaal in de overtuiging, dat het college niet meer gegeven zou worden.

Om kwart over negen echter komt mej. Schuiringa en de studenten gaan weer naar de college-zaal.

Zonder inleiding maakt mej. Schuiringa er een opmerking over, dat zij met haar college moet wachten op de studenten in de bewoording:

„Ik vind het een groote onbeleefdheid van U mij hier te laten wachten.”

Dat hierop begrijpelijkerwijs in de zaal verontwaardiging heerschte, is duidelijk.

Mej. Schuiringa nam dit echter waar om het volgende te zeggen:

„Eerst is U zoo onbeleefd mij te laten wachten en nu is U zoo onbeleefd om te praten tijdens het college. Ik zal U nu meteen eens zeggen wat ik al lang op het hart heb.

U let tijdens de colleges niet op en is alles weer vergeten wat hier besproken is als U in het derde jaar komt.

Men valt ons (d.w.z. de lectoren) dikwijls aan, dat wij niet clement genoeg zijn met den uitslag en ik zeg U nu hierbij: Wij zijn veel en veel te humaan. Wij moesten veel minder doorlaten naar de patienten-behandeling, en nu ik het toch over den uitslag heb, wil ik U wel zeggen, dat het er niet van afhangt of Uw werkstukjes wel mooi glanzen, maar dat ik ook naar den persoon kijk. En wie beweert dat ik na den uitslag geen inlichtingen wil geven, die liegt (hierbij toegevoegd dat Polde rman s twee maal vergeefs om inlichtingen heeft verzocht).”

Hierna werd herhaald dat de studenten niet luisterden en na een maand alles vergeten waren. Daarna vervolgde mej. Schuiringa:

„De colleges geef ik voor de tweede jaars maar verder interesseert U mij niet.

De leiding voor het practisch werk berust bij de assistenten. Ik ken U niet! en wil U niet kennen ook (volledig in tegenspraak met de uitslating dat zij bij den overgang ook naar den persoon kijkt! Tevens deelde ass. v. Lingen 13 November aan een student mede, dat hij „geen verantwoording” voor zijn keuringen en handteekeningen nam).

De assistenten demonstreeren het werk voor U en beoordeelen Uw kunde.”

Mej. Schuiringa besloot met:

„Nu weet U tenminste waar U zich aan houden kunt.”

Het college werd daarna gewoon voortgezet, waarbij mej. Schuiringa vijfmaal herhaalde: „Maar dat is U over een maand toch weer vergeten, maar dan heeft U er eens van gehoord.”

Dit zijn slechts enkele grepen uit de uitlatingen van mej. Schuiringa; men behoeft geen medicus te zijn om te beseffen, dat men met een querulant te doen heeft en aan zoo iemand is eene Universitaire opleiding opgedragen!

BIJLAGE II.

Een van de karakter-eigenschappen van lector „Schuiringa” is, dat zij in ’t bijzonder jongelui met een net voorkomen en fashionabel uiterlijk ten zeerste tegenwerkt.

Kenmerkend voor haar mentaliteit.

Een der uitlatingen op het college:

„De studenten behoeven zich geen illusies te maken over een spoedig aftreden als lector. Zij zullen zeker nog 17 jaren onder haar leiding blijven.”

Deze en dergelijke uitlatingen zijn: profanatie van het „Hooger Onderwijs”.

Inlichtingen omtrent de methode van onderwijs en leiding van lector „Schuiringa” wordt gaarne verstrekt door o.a.:

Tandarts mej. Iny Hannesen, te v. d. Boschstraat 4, alhier, ex-assistente van de lectoren Coebergh en Bakker, die vindt dat haar onderwijs-methode thuis hoort op de Lagere School.

Verder: Arts R. C. v. Ommering, Mondarts te Amersfoort, die mej. Schuiringa twistzoekend en onevenwichtig noemt.

De meeste der candidaten gaan van het 1e techn. jaar (lector Bakker) met glans over naar het 2e (lector Sch.) en blijven dan 2, 3 en 4 jaren zitten - voorzoover zij hunne studie niet opgeven.

Er zijn verscheidene candidaten met namen te noemen die zeer voldaan hebben in het eerste jaar, en waarvan het bekend is, dat zij zeer handig zijn, en die toch geheel onvoldoende kregen in het tweede jaar.

In de laatste „Lectoren-vergadering” schijnt het weder scherp te zijn toegegaan en blijkt deze toestand meer en meer onhoudbaar.

Die toestand is nu zoo dat de candidaten voor conserveerende tandheekunde overgaan naar het 3e jaar en dezelfde candidaten voor Schuiringa in het 2e blijven zitten.

Alle deze door ondergeteekende toevallig ter oore gekomen klachten zouden zeker door andere ondergeteekende onbekende belanghebbenden bevestigd en gecompleteerd kunnen worden. Hoe meer men er ten minste over spreekt, des te meer klachten komen voor den dag, een toestand die niet langer mag duren, een wantoestand die de ouders der studeerenden wanhopig maakt.

BIJLAGE III.

Wat nu betreft de studie van zijn jongsten zoon, dit jongmensch heeft steeds blijk gegeven reeds op de lagere school (Schoolvereniging alhier) zeer geschikt te zijn voor knutselen en zeer handig te zijn.

Ondergeteekende heeft bij de opvoeding van zijn vier zoons hun aanleg en bevattingsvermogen nauwkeurig getoetst en wil Luitenant-Generaal S. A. D r i j b e r, Kanselier te 's-Gravenhage gaarne getuigen, dat hij zich steeds alle moeite heeft gegeven hen de juiste loopbaan te doen kiezen.

Evenals zijn 2e zoon toonde ook de tandh. student veel aanleg te hebben voor techniek. Bij het zoo noodlottig, verschrikkelijk ongeval, waarvan deze veelbelovende, hoogstaande jongen in zijn betrekking als offer van zijn plichtsbetrachting viel, moeten wij berusten; bij de versterking van de tandh. loopbaan, tengevolge van misstand in de opleiding, moet en zal ondergeteekende zich met alle kracht verzetten, ook om bij te dragen tot het lenigen van het namelooze wee der ouders, die niettegenstaande de financieele offers, hun zoons zien mislukken.

Zijn zoon die de beide theor. examina met gunstig gevolg had afgelegd, ging in 1934 met zeer voldoende van het 1e in het 2e techn. jaar over (lector B a k k e r). De 2e jaars techniek staat onder leiding van lector S c h u i r i n g a, en om voldoende op de hoogte te komen, oefende zijn zoon in 1935 bij Mej. Ch. M. C. D u l l e m o n d, ass. bij Dr. J. A. W. van L o o n, die zeer tevreden was over zijn technische vaardigheid.

Door de fatale leiding van lector S c h u i r i n g a was het zenuwgestel van zijn zoon dermate van streek dat hij wel twee maanden moest werken aan een soldeerstukje, dat in de praxis in een uur tijds gemakkelijk wordt afgemaakt.

Bij een onderhoud dat Mej. S c h u i r i n g a aan zijn zoon toestond werd hem geen hoop gegeven omtrent zijn technische vaardigheid en werd hem zelfs gevraagd of hij haar kwam mededeelen eene andere betrekking gevonden te hebben.

Verder sprak zij de verdenking uit, dat zij niet zeker was bij het onregelmatig inleveren der stukjes, of hij deze wel zelf maakte en ze niet door een techniker liet vervaardigen.

Deze insinuatie tegenover een jongmensch dat dikwijls tot 2 uur 's nachts oefende en zelfs tengevolge van de langdurige staande houding een kyphose van de lendenen bekwam (Dr. J. H. O. R e i j s, Orthopaedist, alhier) geeft U een beeld van de leiding van lector S c h u i r i n g a.

Een kleine illustratie van het systeem „Schuiringa”, waarbij alle geestdrift van den student voor de studie wordt gedooft en vernietigd.

Aanteekening.

Van bevoegde zijde werd ondergeteekende medegedeeld dat de hierboven gesignaleerde misstanden in de kringen der tandartsen reeds sinds

jaren bekend zijn, en zoowel de Ned. Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde als het Tijdschrift voor Tandheelkunde hebben een en andermaal hierop de aandacht gevestigd en getracht verbetering te verkrijgen. Zoowel de opleiding als de wijze van examineeren worden door hen scherp veroordeeld. In de Algemeene Vergadering dier Maatschappij van Januari 1936 zijn de Utrechtsche toestanden wederom ter sprake gebracht en daar werd besloten in de vergadering van Januari 1937 uitvoerig op de zaak terug te komen.

Wel een bewijs dat de hierboven omschreven gevallen niet op zich zelf staan. Wanneer men verder den studenten hun angst voor de docenten-examinatoren zou kunnen ontnemen, zou een navrage in studentenkringen nog heel wat meer aan het licht brengen.

w. g. Dr. G. VAN DORSSEN.

TUCHTRECHTSPRAAK

EINDBESLISSING

Het college voor Medisch Tuchtrecht en oplossing van geschillen in eersten aanleg, volgens art. 1 der wet van 2 Juli 1928 (Stsbl. no. 222), gevestigd te Amsterdam;

Gezien een klacht van A., tandarts, wonende te X., tegen B., tandarts, wonende te X., bij den secretaris van het College ingekomen op 29 April 1936;

Gelet op hetgeen ter terechtzitting van 25 Juni 1936 heeft plaats gehad en op de stukken, ten aanzien waarvan de voorschriften van de artt. 37 e.v. en van art. 55 van het Reglement Medisch Tuchtrecht zijn toegepast;

Gehoord den klager, tandarts B. voornoemd als persoon over wien geklaagd is, en Mr. C., advocaat en procureur bij de Arrondissements-Rechtbank te X., wonende aldaar, als raadsman van tandarts B.;

Overwegende dat klager in de eerste plaats klaagt over grove nalatigheid of onkunde, in de uitoefening van de tandheelkundige practijk van de zijde van den tandarts B. bij de behandeling van een patiente, die zich daarna, op 16 April 19--., heeft vervoegd op het polikliniek-spreekuur van klager om advies over een uitgevallen stiftand op de eerste rechteronderpraemolaar;

Overwegende dat volgens klager zijn rechtstreeksch belang in deze hierin gelegen is, dat patiente aan zijn zorgen is toevertrouwd;

Overwegende dat het college echter in deze omstandigheid zoodanig belang niet gelegen acht, zoodat klager in dit gedeelte zijner klacht niet-ontvankelijk is;

Overwegende dat klager voorts klaagt over ondermijning van het vertrouwen in den stand der tandartsen „door het maken van reclame in couranten en in de bioscoop op een wijze, die wat vorm en afmetingen betreft op het publiek den indruk moet maken dat tandartsen evenals winkeliers zichzelf mogen aanbieden en hun diensten ongevraagd mogen aanprijzen, en bovendien door het volstrekt ongebruikelijke van dezen vorm van reclame door alle plaatselijke collega's althans voorzoover zij leden zijn van van de Ned. Maatij. v. Tandheelkunde, bovendien den indruk wekken dat steller van deze advertenties, in tegenstelling tot andere tandartsen, bereid is bij het opmaken van zijn declaraties rekening te willen houden met de bijzondere tijdsomstandigheden, en daardoor te insinueeren dat andere tandartsen onredelijk hooge honoraria verlangen en zoo zichzelf in een gunstiger positie plaatst in de oogen van een ontwikkeld publiek, dat niet in staat is dezen vorm van reclame te waardeeren naar haar juiste waarde, zijnde boerenbedrog en kwakzalversmethoden;

Overwegende dat het College klagers rechtstreeksch belang ten deze hierin aanwezig acht, dat hijzelf tot den stand der tandartsen behoort en te X. gevestigd is;

Overwegende dat tandarts B. ter terechtzitting uitdrukkelijk heeft toegegeven en deze feiten hiermee vaststaan, dat hij in den loop van 19-- herhaaldelijk in x bladen en in x bioscopen heeft geadverteerd, een aankondiging, waarvan de inhoud bij de klacht is weergegeven, welke luidt:

„Tandheelkundig Instituut voor den Middenstand tandarts B.

..... telefoon

Maandag 9-12. Donderdag 9-12, 2-4.

Dinsdag geen sprekkuur. Vrijdag 9-12, 2-4, 6½-8.

Woensdag 9-12, 2-4, 3½-8. Zaterdag 9-2.

Advies kosteloos. Prijzen aan de tijdsomstandigheden aangepast.”

Overwegende dat voorts is verklaard door tandarts B. dat de benaming „tandheelkundig instituut” slechts een vorm is, waarin hij persoonlijk en alleen zijn diensten als tandarts aan het publiek aanbiedt;

Overwegende dat het College met klager van oordeel is, dat tandarts B. door het doen dezer aankondigingen in bladen en bioscopen het vertrouwen in den stand der tandartsen heeft ondermijnd;

Overwegende toch dat klager zich met deze advertenties richt tot het publiek, dat in deze aanbieding van tandartsdiensten op de wijze, als voor koopwaar gebruikelijk, niet alleen zal zien een afzakking van dezen tot den stand der tandartsen behoorenden adverteerder, maar ook een herhaling van dezen stand als zoodanig, die het vertrouwen in dezen stand, dat mede bepaald wordt door persoonlijke eigenschappen en gedragingen van de daartoe behoorenden, ondermijnt;

Overwegende wat den inhoud der advertentie betreft, dat deze in de eerste plaats in meer dan één opzicht misleidend is: vooreerst als klager, speculeerende, gelijk hij toegegeven heeft, op de meening van het publiek, dat het goedkoopster bij een tandheelkundig instituut terecht kan dan bij den particulieren tandarts, zichzelf als zoodanig instituut aandiend, nog wel onder toevoeging, dat bijna doorlopend spreekuur gehouden wordt, hetgeen, indien dit werkelijk het geval zou zijn, een behoorlijke praktijkuitoefening onmogelijk zou maken; voorts doordat de aankondiging „advies kosteloos” slechts kan dienst doen als lokmiddel, daar op kosteloze adviezen zonder meer geen tandartspraktijk te bouwen is, en op zichzelf, vergeleken met de in deze door andere tandartsen gevolgde handelwijze in wezen geen beteekenis heeft; en eindelijk doordat het „prijzen aan de tijdsomstandigheden aangepast” den indruk zal wekken, dat de adverteerder in onderscheiding van andere tandartsen niet meer duur is;

Overwegende dat in de tweede plaats tandarts B. om van dit doorlopend spreekuur, kosteloze adviezen en aan de tijdsomstandigheden aangepaste prijzen ten minste den schijn te redden, zal moeten komen tot een praktijkuitoefening, die ten koste van den patient kleine, vóór alles noodige, behandelingen verwaarloost, om den patient, die niet zelf kan beoordeelen, wat noodig is, oogenschijnlijk in het gevele te komen;

Overwegende dat tandarts B. daarvan zelf een sprekend voorbeeld noemt in zijn verweerschrift, als hij meedeelt patiente -----D.----- overeenkomstig haar besluit tegen een tevoren vastgestelden prijs van f 63.-- een „individueele behandeling der wortels met kroning” te hebben laten ondergaan, terwijl wat er, naar hem gebleken was, meer moest geschieden, waaronder een behandeling van beginnende caviteiten, die naar het oordeel van het College zeker had moeten voorgaan, om financiële redenen 6 tot 9 maanden zou blijven rusten; dat tandarts B. zich er wel op beroepen heeft, dat patiente zelf de eerstgenoemde behande-

ling, gelijk gezegd, uitdrukkelijk wenschte, maar een tandarts tegenover een dergelijken wensch in het belang van een patient een weigering moet kunnen stellen, zij het al dat moet worden toegegeven, dat dit in het systeem, dat tandarts B. voor zijn praktijkuitoefening gekozen heeft niet past;

Overwegende dat tandarts B. nog geweest heeft op vele tientallen, door hem overgelegde, advertenties (alle betreffende tandartsen buiten X), waaronder er zijn van leden der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, en vele die ook naar het oordeel van dit College, op soortgelijke wijze als de advertentie van tandarts B. het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen, doch dit hem niet verontschuldigen kan, al wil het College in het feit, dat daartegen van bevoegde zijden niet afdoende schijnt te worden opgetreden, aanleiding vinden voor ditmaal met de toepassing van den maatregel van waarschuwing te volstaan;

Overwegende dat deze beslissing met het oog op haar belang voor bekendmaking in aanmerking komt;

Beslissende:

Verstaat dat tandarts B., wonende te X, zich schuldig maakte aan handelingen, die het vertrouwen in den stand der tandartsen ondermijnen;

Past van deswege op hem toe den maatregel van *waarschuwing*;

Beveelt dat deze beslissing met inachtneming van het bepaalde in art. 63 van het K. B. van 31 October 1929, S. 474 zal worden bekend gemaakt;

Verstaat dat deze bekendmaking zal geschieden door plaatsing van een afschrift der beslissing in de Verslagen en Mededeelingen betreffende de Volksgezondheid, en door toezending van een afschrift der beslissing ter publicatie aan de redactie van het Tijdschrift voor Tandheelkunde;

Verstaat dat noch aan klager, noch aan den persoon over wien geklaagd is kosten voor hen uit de behandeling van de zaak voortvloeiende, uit 's Rijks Kas zullen worden vergoed.

Aldus geweest door de heeren mr. B. de Gaay Fortman, voorzitter; dr. N. P. van Spanje, lid-geneeskundige; dr. A. Bonebakker, plv. lid-

geneeskundige, W. L. van Andel, lid-tandarts; A. Edel, plv. lid-tandarts,
in tegenwoordigheid van mr. W. F. Schokking, secretaris, op 14 Juli
1936.

(w. g.) Fortman

„ W. F. Schokking

VOOR AFSCHRIFT CONFORM

(met inachtneming van art. 63 R. M. T.)

De secretaris van het Medisch

Tuchtcollege te Amsterdam:

TUCHTRECHTSPRAAK

EINDBESLISSING

Het College voor Medisch Tucht recht en oplossing van geschillen in eersten aanleg, genoemd in art. 1 der wet van 2 Juli 1928 (Stsbl. no. 222), gevestigd te *Amsterdam*;

Gezien een klacht van den Geneeskundig Inspecteur van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid voor de provincie, zijnde Doctor A., arts wonende te X., tegen B., arts, wonende te Y. bij den secretaris van het College ingekomen op 23 Mei 1936;

Gelet op hetgeen ter terechtzitting van 30 Juni 1936 heeft plaats gehad en op de stukken, ten aanzien waarvan de voorschriften van de artt. 37 e. v. en van art. 55 van het Reglement Medisch Tucht recht zijn toegepast;

Gehoord den arts B voornoemd als persoon over wien geklaagd is, en Mr. C., advocaat bij het Gerechtshof te Y en wonende aldaar, als raadsman van arts B., zijnde klager, hoewel behoorlijk opgeroepen, ter voormelde terechtzitting niet verschenen;

Overwegende dat de klacht luidt:

„Mijn aandacht werd getrokken door een advertentie, geplaatst in de
„, van 19—, luidende:
„Mond en tandarts. Cons. gratis ziekenfondsleden Woensdagav. 7-7 ½.
„Dond. av. 7-8. Heele gebitten f 30.-- met gar. pijnl. trekken f 1.--, vul-
„ling f 1.50. Part. 10-12 en 3-5. Woensd. av. tel”
„De Hoofd-Commissaris van Politie te Y, wien ik om inlichtingen
„verzocht, deelt mij omtrent deze zaak het volgende mede:
„Naar aanleiding van Uw brief no. van j.l. betref-
„fende een mond- en tandarts, die zijn practijk uitoefent op het adres
„ alhier, heb ik de eer U te berichten, dat op genoemd

„adres een tandheelkundige inrichting wordt gedreven door den arts
 „B., geboren te Z., 18.—, wonende alhier,
 „terwijl D., geboren te Y. 18. . . , wonende
 „alhier, met het technische gedeelte is belast. De heer B. is in het bezit
 „van een bul van de Y-universiteit, welke d.d. 19. . .
 „door den „Burgemeester van Y is gevisceerd voor vestiging te Y.”
 „. van 19 . . bevat de volgende advertentie:
 „Mond- en tandarts. Heele gebitten f 45.-- m. gar v. goudrub. f 65.--
 „m. 10 j. gar. spr. u. 3-5. beh. Zat., Wo., av. 8-9. Nieuwste methode
 „om angstige patienten slapend te trekken. Inl gratis bij
 „van Tel. ”
 „Daar het mij voorkomt, dat de arts B., - die voorzoover mij bekend
 „is te voren nooit als mondarts was gevestigd.
 „1. door deze samenwerking met een onbevoegde
 „2. door het plaatsen van een dergelijke advertentie
 „het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnt, heb ik
 „de eer bij Uw College tegen den arts B. op dezen grond een klacht in
 „te dienen.”

Overwegende dat omtrent de aan klager verweten „samenwerking met een onbevoegde” de klacht geen andere feiten inhoudt, dan dat D., wonende te Y, in een door den arts B. op het adres te Y gedreven tandheelkundige inrichting met het technische gedeelte is belast;

Overwegende dat het college in deze feiten — daargelaten of zij ten aanzien van arts B. als „samenwerking met een onbevoegde” kunnen worden gequalificeerd — niet ziet een handeling, die het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnen;

Overwegende wat het plaatsen der advertenties betreft, dat feitelijk is komen vast te staan, dat arts B te Y, die in het benedenhuis
 de tandheelkundige practijk uitoefent, de in de klacht genoemde advertenties heeft doen plaatsen;

Overwegende dat het College met klager het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnd acht;

Overwegende toch dat deze advertenties met aankondiging van kosteloos consult voor ziekenfondsleden, van tarieven en van garantie voor

pijnloos trekken ofwel van „de nieuwste methode om angstige patienten slapend te trekken” het karakter heeft van een reclame, die het aanzien van een der voorwaarden voor het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnt, daar een groot deel van het publiek in dergelijke reclame ziet een onwaarachtige grootsprekerij of poging tot misleiding, terwijl bovendien het algemeen belang erdoor geschaad wordt, daar een ander deel van het publiek zich ten onrechte er door zal laten misleiden, alsof bij dezen reclamemakenden arts goedkoopere en betere hulp te krijgen is, dan bij anderen, die zich van dergelijke reclame onthouden;

Overwegende dat daarbij uitdrukkelijk vermelding verdient, dat arts B. zich in deze advertentie ten onrechte aandient als tandarts, terwijl door het adverteeren van tarieven voor bepaalde behandelingen bovendien eenzijdig daarop den nadruk gelegd wordt met verwaarloozing van de conserveerende behandeling, die in de tandheelkunde ten bate der patienten op den voorgrond dient te staan;

Overwegende dat arts B. met een beroep op de geschiedenis der wet be-toogd heeft, dat het vertrouwen in den stand der tandartsen beperkter moet worden opgevat dan in den stand der geneeskundigen en daarmee te zijnen aanzien moet worden rekening gehouden, daar hij, al is hij geneeskundige de tandheelkunde uitoefent;

Overwegende dat het College, daargelaten, dat dit in casu het College niet tot een andere beslissing zou leiden, dit gevoelen niet deelt, daar arts B. als geneeskundige valt onder de bepaling van art. 1 der wet van 2 Juli 1928 Stsbl. no. 222, waar sprake is van het vertrouwen in den stand der geneeskundigen in het algemeen;

Overwegende dat het College den na te noemen maatregel meent te moeten toepassen;

Overwegende dat deze beslissing met het oog op haar belang voor bekendmaking in aanmerking komt;

Beslissende:

Verstaat dat arts B., wonende te Y, zich schuldig maakte aan een handeling, die het vertrouwen in den stand der geneeskundigen ondermijnt;

Past deswege op hem toe den maatregel van *waarschuwing*;

Beveelt, dat deze beslissing met inachtneming van het bepaalde in art. 63 van het K. B. van 31 October 1929, S. 474 zal worden bekend gemaakt;

Verstaat dat deze bekendmaking zal geschieden door plaatsing van een afschrift der beslissing in de verslagen en Mededeelingen betreffende de Volksgezondheid en door toezending van een afschrift der beslissing ter publicatie in na te melden tijdschriften, aan de redactie van het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, Het Tijdschrift voor Tandheelkunde, den Geneeskundigen Gids, het Weekblad van het Recht en de Nederlandsche Jurisprudentie;

Verstaat dat noch aan klager, noch aan den persoon over wien geklaagd is, kosten, voor hen uit de behandeling van de zaak voortvloeiende, uit 's Rijks Kas zullen worden vergoed.

Aldus gewezen door de heeren: mr. B. de Gaay Fortman, voorzitter; drs. A. H. Schmidt en N. P. van Spanje, leden; drs. A. Bonebakker en J. M. van Dam, plv. leden, in tegenwoordigheid van mr. dr. E. W. Catz, plv. secretaris, op 17 Juli 1936.

(w.g.) Fortman

„ E. W. Catz

VOOR AFSCHRIFT CONFORM

(met inachtneming van art. 63 R. M. T.)

De Plv. secretaris v.h. Medisch
Tuchtcollege te Amsterdam: